

Lovforslag. Alle er enige om at beklage, at man skal paalægge Befolkningen disse Byrder, men ogsaa om, at Nødvendigheden byder noget saadant. For saa vidt er der ikke meget at tiløje, og jeg skal heller ikke ved denne Lejlighed komme ind paa principielle Betragtninger, hvad angaar Forhøjelse eller Ikke-Forhøjelse af Statsbanetaksterne. Vi er, om jeg saa maa sige, underkastede Nødvendighedens Lov, den maa vi bøje os for. Ingen kan være blind for, at naar Forholdene stiller sig, som de gør, skyldes det først og fremmest den uhyre vanskelige Brændselsituation, som rummer et af de vigtigste og værste Problemer, Dyrtiden har givet os at løse. Det er ikke alene for Statsvirksomheder, men ogsaa for de private Erhverv, at Brændselsituationen er saa uhyre vanskelig. Og vi er maaske ikke ved Toppen endnu. Vi ved ikke, hvor langt Priserne paa Brændsel kan glide op. Derfor synes jeg, at det siger sig selv, at man ikke kan undlade at kræve, at en Institution som Statsbanerne i nogen Grad skal betale, hvad det koster at drive den. Tidligere krævede man ikke alene, at de skulde betale sig, men ogsaa, at de skulde afkaste en rimelig Rente. Dette Krav er man i nogen Grad kommet fra, og at det er ganske umuligt at opretholde for Øjeblikket, er der neppe Tvivl om. Derfor synes jeg ikke, der kan rejses nogen virkelig Modstand mod det foreliggende Lovforslag. Der kan i det højeste være Tale om et Hensigtsmæssighedsspørgsmaal. Forleden Dag, da der her i Tinget var Tale om, hvorvidt det var heldigt at have en lavere Lokalporto end Portoen for Forsendelser til det øvrige Land, blev det fremhævet, at der var visse praktiske Hensyn at tage. Man sagde, at hvis der ikke var en saadan Takstforskel, vilde det kunne føre til, at f. Eks. Forretninger billigere kunde leje et Bud til at cykle rundt med Breve end sende dem med Posten. Jeg tror, der er noget af det samme paa dette Omraade. Jeg talte forleden Dag med en Uddeler i en Brugsforening i en stor Stationsby paa Fyn ca. 2 Mil fra Odense, og vedkommende sagde da, at Brugsforeningen fik i den seneste Tid den overvejende Del af sine Varer ført til Stationsbyen med Automobil. Derfor tror jeg, at dette Spørgsmaal er i høj Grad et Hensigtsmæssighedsspørgsmaal. Vi er alle sammen enige om, at der maa skaffes forhøjede Indtægter for Statsbanerne, men at der er Grænser, som ikke kan overskrides. Det ærede Medlem, som talte for de Konservative (Tvede), fremhævede, at det vilde være urimeligt at prøve paa at nedsætte

de Takster, der her var foreslaaede. Jeg vil paa den anden Side advare imod at gaa højere op, end de rent faktiske Hensyn tillader, thi jeg tror, der er Grænser, som ikke kan overskrides. Der er andre Befordringsmidler end netop de danske Statsbaner. Man skal ikke sætte Taksterne saa højt, at det bliver billigere at befordre Varerne paa anden Vis end med Jernbanen.

Der er et andet Spørgsmaal, jeg gerne vil berøre ved denne Lejlighed, skønt det i og for sig ikke er opptunt at gøre det, og skønt det vistnok heller ikke nytter at gøre det, thi jeg erkender, at Vægten ligger paa det, Ministeren sagde forleden Dag, da han udtalte, at den procentvise Forhøjelse, der her var foreslaaet saavel for Persontaksterne som for Godstaksterne, har sin Grund deri, at man vil have Sagen hurtigt gennemført. Ved en saadan ensartet Forhøjelse kan man hurtigt indenfor Administrationen faa Sagen ordnet, saa at Statsbanerne kan faa de Indtægter, der tilsigtes ved dette Lovforslag. For saa vidt er det maaske unødvendigt at nævne dette. Der foreligger imidlertid netop i Øjeblikket et Forslag i Folketinget angaaende Sukkerordningen, ifølge hvilket der er truffet en Overenskomst med Sukkerroedyrkerne om en bestemt Pris paa Sukkerroerne, og jeg ser i Dag, da jeg tilfældig faar fat i dette Forslag, at der i Bilag 3 til Bemærkningerne staar, at forsaavidt Jernbanefragten inden Roekampagnens Afslutning skulde stige, skal der efter Forhandling med Roedyrkerne Administration ydes Erstatning for den gennem Fragtstigningen opstaaede Merudgift for Dyrkerne. Det vil sige, at Dyrkerne skal betale Merudgiften som Følge af de forhøjede Jernbanetakster, men bagefter kommer de til Staten for at faa den Merudgift, de har betalt, dækket. Det forekommer mig at være et Omsvøbsdepartement, man her har etableret. Men jeg anerkender, som sagt, Berettigelsen af det, som Ministeren har fremført, at man maa se at komme til en Ordning, der hurtigt kan gennemføres, for at faa den haardt tiltrængte Indtægt.

Der er ogsaa et andet Punkt, hvor det vilde have været meget heldigt, om man kunde have fastsat noget lavere Fragter, nemlig for Befordring af Brændsel, af Tørv. Det er maaske ikke slet saa nødvendigt som Følge af, at man ikke har den Maksimalpris paa Tørv, som man efter min Opfattelse skulde have haft for længe siden, thi de Priser, der i Øjeblikket forlanges for Tørv enkelte Steder er, ganske urimelige. En Nedsættelse af Fragten paa den Vare